

عنوان مقاله:

سیاست جنایی ایران در حکم معافیت پدر از قصاص در قتل عمد فرزند با نگاهی به فقه

محل انتشار:

یازدهمین کنفرانس بین المللی مطالعات حقوقی و قضایی (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 27

نویسنده:

معصومه شول - دانشجوی حقوق جزا و جرم شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد سیرجان، کرمان، ایران

خلاصه مقاله:

هدف از پژوهش حاضر «سیاست جنایی ایران در حکم معافیت پدر از قصاص در قتل عمد فرزند با نگاهی به فقه» است. یکی از مسائل مهم فقهی، مسئله قصاص پدر در برابر کشتن عمدی فرزند است. فقهای مذاهب اسلام درباره قصاص پدر در برابر کشتن عمدی فرزند، دو دیدگاه متفاوت ارائه کرده اند: دیدگاه نخست، جمهور مذاهب اهل سنت (حنفیه، شافعیه و حنابله) و شیعه امامیه (در قول مشهور خویش) قائل به عدم قصاص والد به سبب کشتن عمدی فرزند هستند که مهمترین دلیل این حکم نزد این دسته از فقها، حدیث «ال یقاد الوالد بالولد» است. دیدگاه دوم: مالکیه بنا بر قول راجح و بعضی دیگر از فقیهان اسلامی، قائل به قصاص پدر در مقابل کشتن عمدی فرزند هستند. از جمله ادله این دسته از فقها، استدلال به عموم ادله قصاص است. ماده ۳۰۱ قانون مجازات اسلامی ۱۳۹۲ نیز در مسئله عدم قصاص والد به فرزند، به طور عموم از دیدگاه جمهور اهل سنت و قول مشهور شیعه امامیه به طور خصوص از دیدگاه شیعه امامیه پیروی کرده است. پس از بررسی ادله مذاهب فقهی در این مسئله، به نظر میرسد مجازات پدر در قتل عمدی فرزند، تابع شرایط حاکم بر قتل است، به طوری که اگر قتل در شرایط کاملاً غیر موجه انجام گرفته باشد و هیچ شبهه ای در عمدی بودن قتل وجود نداشته باشد، از باب افساد فی الارض و القتل بالسیاسه، حکم به اعدام پدر می گردد. اما اگر قتل در غیر این شرایط انجام گرفته باشد، به طوری که عمدی بودن قتل را خدشه دار سازد، مجازات قصاص بنا بر ادله مخصصه منتفی می شود. ماهیت روش پژوهش توصیفی-تحلیلی می باشد.

کلمات کلیدی:

معافیت پدر - قصاص - قتل عمد فرزند - فقه - سیاست جنایی ایران.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1610243>

